Nr. 27. Warszawa, dnia 18 Kwietnia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ:

I.

340.

DEKRET
w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego.

Na zasadzie uchwały Rady Ministrów stanowię:

Art. 1.

Sąd Najwyższy stanowią prezesi i sędziowie w odpowiedniej liczbie. Jeden z prezesów będzie mianowany na stanowisko pierwszego prezesa Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy dzieli się na Izby. Na czele każdej Izby stoi prezes. Ogólne Zgromadzenie prezesów i sędziów Sądu Najwyższego oznacza zakres działania i skład osobowy poszczególnych Izb.

Art. 2.

Sąd Najwyższy orzeka w składzie trzech sędziów, a w sprawach dyscyplinarnych w składzie pięciu sędziów, przyczem przez sędziów rozumieć należy także prezesów. Wyjątek stanowią sprawy, zastrzeżone kompletowi całej Izby lub też ogólnemu zgromadzeniu Sądu Najwyższego. Komplet zwyczajny ma prawo uchwalić przekazanie poszczególnej sprawy kompletowi całej Izby, ten zaś może przekazać sprawę ogólnemu zgromadzeniu Sądu Najwyższego.

Do ważności uchwał pełnej Izby wymagana jest obecność dwóch trzecich części członków tejże Izby, conajmniej zaś obecność pięciu sędziów, wliczając w to prezesa. Do ważności uchwał ogólnego zgromadzenia wymagana jest obecność połowy członków Sądu Najwyższego, licząc tak prezesów jak i sędziów.

Do uzupełnienia kompletu może być powołany tak sędzia, należący do składu innej Izby,

jako też sędzia apelacyjny, nie może atoli przewodniczyć na posiedzeniu.

Art. 3.

Sąd Najwyższy oprócz sprawowania przekazanego mu ustawami sądownictwa jest władny:

a) na ogólnem zgromadzeniu wyjaśniać na wniosek Ministra Sprawiedliwości przepisy prawa obowiązującego, wywołujące w praktyce wątpliwości lub stosowane rozbieżnie;

b) wypominać i usuwać w miarę możności usterki, dostrzeżone w czynnościach urzędowych sądów niższych, oraz według uznania zawiadomić o nich Ministra Sprawiedliwości.

Art. 4.

Obowiązki Prokuratora naczelnego pełni Minister Sprawiedliwości. Przy Sądzie Najwyższym urzęduje odpowiednia liczba prokuratorów i podprokuratorów. Jeden z prokuratorów będzie mianowany na stanowisko Pierwszego Prokuratora.

Art. 5.

Przy Sądzie Najwyższym istnieje sekretarjat prawniczy, złożony z osób kwalifikowanych na urząd sędziowski. Pełnią one czynności pomocnicze, określone instrukcją wewnętrzną.

Art. 6.

Niniejszy dekret zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia. Równocześnie przestają obowiązywać: art. 8 i dwa pierwsze zdania art. 9 tymczasowych przepisów o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskiem z dnia 18 lipca 1917 r. oraz zawarte w art. 28 tychże przepisów postanowienie o składzie Sądu Najwyższego jako dyscyplinarnego.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości;
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.“ z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 199

341.

DEKRET

w przedmiocie zmian w urządzeniach wymiaru sprawiedliwości w b. zaborze austrjackim.

Art. 1.

Dotychczasowy ustrój sądownictwa, prokuratury, adwokatury i notarjatu ulega zmianom, określonym w następujących przepisach.

Art. 2.

Postanowienia artykułów 6 do 10 włącznie, 13, 14 i 15 Ustawy o władzy sędziowskiej z 21 grudnia 1867 Dz. P. P., № 144, zachowują moc obowiązującą.

Wyroki będą wydawane w imieniu Republiki Polskiej.

Prawo łaski i abolicji, określone w art. 13 powołanej ustawy, wykonuje Przedstawiciel Najwyższej Władzy Państwowej.

Art. 3.

Każdy sędzia już z tytułu nominacji uzyskuje pełnię władzy i praw związanych z tym stanowiskiem w rozumieniu ustawy o władzy sedziowskiej z 21 grudnia 1867. Dz. P. P. № 144. Instytucja sędziów pomocniczych, jako sędziów ograniczonych z mocy ustawy w sprawowaniu swego urzędu, jest zniesiona.

Sędziowie zapasowi, mianowani jako tacy dla okregu Sądu Apelacyjnego, mogą być także wbrew swej woli przenoszeni na inne miejsce służbowe.

Art. 4.

Okres reorganizacji sądownictwa, w ciągu którego tak sędziowie, jak i urzędnicy niesędziowscy z urzędu mogą być przenoszeni na inne miejsca służbowe lub też w stan spoczynku, bez względu na ograniczenia, ustanowione w ustawie o władzy sędziowskiej oraz w pragmatyce służbowej z dnia 25 stycznia 1914, Dz. P. P. № 15, upływa z końcem roku 1920. Okres ten może być przedłużony uchwałą Rady Ministrów.

Art. 5.

Sąd Najwyższy w Warszawie przejmuje zakres działania Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego oraz Trybunału Administracyjnego.

Statut Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego z d. 7 sierpnia 1850 r. Dz. P. P., № 327, traci moc obowiązującą. W jego miejsce wstępuje statut Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 6.

W sądach apelacyjnych komplety z pięciu będą zastąpione przez komplety z trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego. Jedynie w sprawach dyscyplinarnych zasiadają nadal komplety z pięciu.

Art. 7.

Sądy Krajowe i Obwodowe używają jednolicie nazwy „Sąd Okręgowy“, Wyższe Sądy Krajowe zaś nazwy „Sąd Apelacyjny“.

Prokuratura bierze nazwę od sądu, przy którym jest ustanowiona, zatem: „Prokurator (podprokurator) przy Sądzie Okręgowym, Apecyjnym, Najwyższym“.

Tytuł urzędowy sędziego winien określać jego każdoczesne stanowisko służbowe i opiewa bez względu na rangę (klasę płacy): „Sędzia powiatowy, sędzia śledczy, sędzia zapasowy, sędzia Sądu Okręgowego, Apelacyjnego, lub Sądu Najwyższego“. Kierownicy sądów używają tytułów następujących: „Naczelnik sądu powiatowego, Prezes (Wiceprezes) Sądu Okręgowego lub Apelacyjnego“.

Kandydaci, przygotowujący się do urzędu sędziowskiego, noszą tytuł „aplikantów“, kandydaci adwokatury zaś, odbywający praktykę sądową, zachowują tytuł „praktykantów“. Do jednych i drugich mają zastosowanie postanowienia § 17, ust. 3 ustawy organizacyjnej z dnia 27 listopada 1896, Dz. P. P., № 217.

Art. 8.

Prezes Sądu Apelacyjnego kieruje ogólną administracją sądownictwa w poruczonym mu okręgu w granicach umocowania udzielonego mu bądź przez ustawę, bądź przez Ministra Sprawiedliwości. Sprawy powtarzające się często, nie mające znaczenia zasadniczego i nie nastręczające wątpliwości, oraz sprawy osobowe (mianowanie, przenoszenie, zwolnienie) personelu niesędziowskiego łącznie z aplikantami będą decydowane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego. Winien on w sprawach ważniejszych wysłuchać opinji Sądu Apelacyjnego.

Te zasady określają analogicznie także zakres działania Prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w poruczonych mu sprawach administracyjnych.

Minister Sprawiedliwości określa rozporządzeniem w szczegółach kompetencję prezesa Sądu Apelacyjnego i prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w sprawach administracji. Może on mimo to poszczególne sprawy z przekazanego zakresu działania zastrzegać sobie do decyzji.

Art. 9.

Sądy i inne władze wymiaru sprawiedliwości używają języka polskiego jako urzędowego.

Odrębne przepisy określają, gdzie i w jakiej mierze dopuszczone jest używanie języka ruskiego i niemieckiego.

Art. 10.

Postanowienia art. 7 zyskują moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1919 r., inne postanowienia tego Dekretu zaś z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.“ z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 200.

342.

DEKRET
o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 1.

Obok spółek, przewidzianych w kodeksie handlowym (art. 19 kod. handl.), dekret niniejszy uznaje spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 2.

Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością jest ta, którą zawierają dwie lub więcej osób celem prowadzenia handlu pod firmą spółkową, z ograniczeniem odpowiedzialności wspólników do udziałów i z ograniczeniem prawnem zbywalności i zastawu udziałów (art. 6).

Art. 3.

Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powinna być zawarta w formie aktu urzędowego.

Art. 4.

Wpis spółki do rejestru może nastąpić dopiero z chwilą zgłoszenia zaświadczenia ze strony zarządu spółki, że przynajmniej połowa każdego wkładu na udział została wpłacona.

Art. 5.

Kapitał zakładowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością winien wynosić najmniej 25.000, a najwięcej 5.000.000 marek polskich i dzielić się na równe udziały przynajmniej po 500 marek polskich.

Jeden wspólnik nie może posiadać więcej, jak $^3/_4$ kapitału zakładowego.

Udziały mogą być wpłacone za zgodą wszystkich wspólników zamiast w pieniądzach, w wyraźnie określonych i oszacowanych rzeczach innych, zarówno zmysłowych, jak i niezmysłowych.

Udziały są niepodzielne.

O ile umowa nie stanowi inaczej, wypłata zysków, a przy likwidacji zwrot kapitału następuje w stosunku do udziałów.

Art. 6.

Do zbycia lub zastawu udziału potrzebny jest akt urzędowy; do zbycia lub zastawu oso-

bom po za spółką — ponadto zgoda wszystkich wspólników. W razie jej odmowy może sędzia rejestrowy udzielić zezwolenia, jeżeli zachodzą ważne ku temu powody.

Wraz z udziałem przechodzą na nowego właściciela wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego właściciela, ze stosunku do spółki wynikające.

Zbywca jest odpowiedzialny za wierzytelność spółki przez lat 3 od daty zbycia solidarnie z nabywcą do wysokości niewpłaconej przez siebie na udział kwoty.

Art. 7.

Wpłaty na udział winny być uiszczane przez wspólników w określonych w umowie spółki terminach.

Pokrycie udziału przez potrącenie jest niedopuszczalne.

Jeżeli wspólnik nie uiszcza wpłaty w umówionym terminie, winien być w ciągu dni 8-iu od uchybionego terminu wezwany przez zarząd do jej dopełnienia w ciągu dni 8 od doręczenia wezwania.

Po bezskutecznym upływie terminów winien zarząd w ciągu następnych dni 14: albo wdrożyć przeciw niepłacącemu postępowanie celem ściągnięcia zaległości, albo przystąpić do sprzedaży udziału, bądź przez przetarg publiczny, bądź z wolnej ręki, albo wykluczyć niepłacącego ze spółki, uznając jego udział za przepadły na na rzecz uzupełniających udział wspólników.

Niepokrytą w powyższy sposób kwotę udziału obowiązani są uzupełnić inni wspólnicy w stosunku do swych udziałów, przez co wchodzą w prawa niepłacącego.

Osiągnięta przy sprzedaży nadwyżka stanowi własność poprzedniego właściciela sprzedanego udziału.

Dopóki uzupełnienie udziału nie nastąpi, odpowiada przed spółką także poprzedni właściciel do wysokości nieuiszczonej wpłaty.

Art. 8.

Organami spółki są: zarząd i zgromadzenie wspólników.

Art. 9.

W umowie spółki musi być ustanowiony zarząd z jednej lub więcej osób z pośród wspólników lub z poza spółki.

W stosunku do osób trzecich zarządcy uprawnieni są zastępować spółkę nieograniczenie, w szczególności rozporządzać jej majątkiem i prowadzić w jej imieniu sprawy sądowe, każdy z osobna lub łącznie, stosownie do wpisu w rejestrze.

Zarządcy, nawet wybrani na termin, są każdej chwili odwołalni, co nie ubliża ich pretensjom o odszkodowanie.

Zarządcy z pośród wspólników przestają być zarządcami z chwilą wyjścia ze spółki.

Art. 10.

Zarządcy wobec spółki i osób trzecich odpowiedzialni są z całego swego majątku i solidarnie za straty, wynikłe z powodu nieprawidłowego prowadzenia ksiąg, niewypełniania przepisów ustawy i warunków umowy, wreszcie nierzetelności składanych sędziemu rejestrowemu oświadczeń.

Art. 11.

Zarząd obowiązany jest przedstawiać wspólnikom corocznie bilans i sprawozdanie. W bilansie winien być podany majątek spółki według rzeczywistej wartości w chwili sporządzania bilansu, wszakże nie wyżej cen nabycia lub kosztów produkcji, z uwzględnieniem zużycia. Koszty organizacji jako aktywa spółki figurować nie mogą.

Bilanse spółek, których kapitał przekracza miljon marek polskich, jakoteż spółek, które mają za przedmiot transport, ubezpieczenie, przechowywanie ruchomości, pożyczki na zastaw lub interesy bankierskie, winny być ogłaszane (art. 8 ust. o rej. handl.).

Art. 12.

Zgromadzenia wspólników są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zgromadzenia zwyczajne winny odbywać się corocznie w ciągu pierwszych 4-ch miesięcy każdego roku operacyjnego.

Przedmiotem ich jest:

1) zatwierdzanie sprawozdania z czynności zarządu,
2) ustalenie rocznego bilansu,
3) podział zysków,

ponadto, o ile umowa nie stanowi inaczej:

4) zbycie, nabycie i ścieśnienie lub obciążenie nieruchomości i praw hipotekowanych,
5) zbycie przedsiębiorstwa,
6) ustanawianie i odwoływanie członków zarządu i prokurentów,
7) decyzja w przedmiocie wszczęcia poszukiwań przeciw członkom zarządu lub wspólnikom oraz ustanawianie pełnomocników do wykonywania powyższych czynności,
8) rozwiązanie spółki,
9) wreszcie wszelkie inne sprawy, przedstawione przez zarząd lub wspólników.

Zgromadzenia nadzwyczajne zwoływane będą w razie potrzeby.

Art. 13.

Jeżeli straty pociągnęły obniżenie kapitału zakładowego do połowy lub z powodu poniesionych strat okaże się konieczność rozwiązania spółki, uzupełnienia lub obniżenia kapitału zakładowego, zarząd obowiązany jest zwołać natychmiast zgromadzenie w celu powzięcia tego rodzaju uchwał.

Art. 14.

Zgromadzenia zwołują zarządcy.

W razie, jeżeli zarząd zgromadzenia zwołać nie chce lub nie może, uprawnieni są do zwołania wspólnicy, reprezentujący przynajmniej $^1/_{10}$ kapitału zakładowego, lub nawet jeden wspólnik na podstawie upoważnienia sędziego rejestrowego, jeżeli ten uzna, że zachodzą ważne i uzasadnione powody.

Zwołanie następuje przez zawiadomienie każdego wspólnika lub wyznaczonego przez niego zastępcy listem poleconym pod adresem, wskazanym w aktach rejestrowych, z podaniem terminu zgromadzenia i porządku dziennego w ten sposób, żeby między wysłaniem listu a terminem zgromadzenia upłynęło przynajmniej dni 21.

Art. 15.

Wspólnicy mogą wykonywać swoje prawa uczestniczenia w zgromadzeniach już to osobiście albo przez pełnomocników, już też, o ile umowa spółki nie stanowi inaczej, przez przesłanie głosu z oświadczeniem pisemnem co do przedmiotów, bedących na porządku dziennym zgromadzenia.

Pełnomocnik musi złożyć pisemne pełnomocnictwo, a oprócz tego, o ile nie jest wspólnikiem, wykazać, że jego pełnomocodawca sam lub wespół z innymi wspólnikami, od których uzyskał zgodę na udzielenie pełnomocnictwa, reprezentuje więcej, niż połowę kapitału zakładowego.

Art. 16.

Uchwały, powzięte na zgromadzeniu, zwołanym w sposób nieprawidłowy, albo też dotyczące przedmiotów, nieobjętych porządkiem dziennym, stają się prawomocnemi tylko wówczas, jeżeli wszyscy wspólnicy uczestniczyli w zgromadzeniu (art. 15), albo też wyrazili swoją zgodę pisemnie.

§ 17.

Każdy udział daje prawo do jednego głosu, o ile umowa nie stanowi inaczej.

Uchwały na zgromadzeniu zapadają większością głosów.

Uchwały w przedmiocie podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego oraz przedłużenia terminu do wpłaty udziału zapadają głosami wspólników, reprezentujących przynajmniej $^{9}/_{10}$ kapitału zakładowego. Uchwały w przedmiocie wszelkich innych zmian umowy spółki oraz w przedmiocie rozwiązania spółki zapadają głosami wspólników, reprezentujących przynajmniej $^{3}/_{4}$ kapitału zakładowego.

Zobowiązanie wspólników do świadczeń osobistych może nastąpić tylko za ich zgodą.

Wspólnik nie ma prawa głosu przy rozstrzyganiu spraw, wynikających z jego stosunku do spółki.

Art. 18.

W razie uchwalenia przez wspólników podwyższenia kapitału zakładowego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o wpłacie udziałów pierwotnych.

Uchwały o obniżeniu kapitału zakładowego stają się prawomocne po upływie 6-iu miesięcy od daty ich ogłoszenia w dzienniku urzędowym. W razie sprzeciwu ze strony wierzyciela spółki przed upływem powyższego terminu, uchwały stają się prawomocne dopiero po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu (art. 615 u. p. c.) wierzyciela, sprzeciwiającego się.

Art. 19.

Wspólnicy, reprezentujący przynajmniej $^{1}/_{10}$ kapitału zakładowego, mają prawo:

1) żądać od sędziego rejestrowego zbadania na swój koszt ksiąg przez biegłych, którzy złożą mu swoją opinję na pismie, ewentualnie także na osobnem posiedzeniu z obowiązkiem przywołania osób interesowanych;
2) żądać w ciągu 6-iu miesięcy od powzięcia uchwały, której się w drodze właściwej sprzeciwili, jej unieważnienia przez sąd okręgowy w drodze powództwa.

Sąd okręgowy lub sędzia rejestrowy uwzględni żądania powyższe, jeżeli zachodzą ważne i uzasadnione ku temu powody.

Art. 20.

Uchwała spółki może zawierać postanowienia, określające surowsze wymogi co do odpowiedzialności wspólników i zarządców, co do zbywania udziałów, potrzebnej do ważności uchwał większości głosów, układanie bilansów, również postanowienia w przedmiocie rozszerzenia praw mniejszości (art. 19), wreszcie postanowienia, w ustawie tej nie przewidziane, o ile nie pozostają z nią w sprzeczności, w szczególności: o radzie nadzorczej, o kontroli zarządu przez wspólników i o powodach do rozwiązania spółki.

Przepisy przechodnie.

Art. 1.

Do czasu ustawodawczego uregulowania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, niniejszy dekret obowiązywać będzie tylko na tej części obszaru b. zaboru rosyjskiego, która znajduje się pod rządem kodeksu handlowego francuskiego.

Art. 2.

Dekret niniejszy wchodzi w życie równocześnie z dekretem o rejestrze handlowym.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński*

„Dz. Praw“ № 15 z d. 8/II 1919 r. poz. 201.

343.

DEKRET

w sprawie tymczasowych przepisów więziennych.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię co następuje:

Art. 1.

Więzienia i zakłady wychowawczo-poprawcze w obrębie Państwa Polskiego pozostają pod zarządem Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 2.

Więzienia służą:

1) do pomieszczenia osób, zaaresztowanych podczas dochodzenia lub śledztwa (więźniów śledczych);
2) do wykonywania sądowych kar pozbawienia wolności (więźniowie karni)
3) do wszystkich innych zatrzymań przymusowych i aresztów, przewidzianych w Ustawach obowiązujących oraz dokonywanych na mocy rozporządzeń na tych ustawach opartych;
4) wyjątkowo do pomieszczenia więźniów wojskowych na żądanie ich władzy.

Art. 3.

Na czele więzienia stoi jego naczelnik. W mniejszych więzieniach (aresztach) funkcje naczelnika więzienia pełnić może starszy dozorca. Oprócz naczelnika więzienia, personel więzienny stanowią: starsi dozorcy, dozorcy, starsze dozorczynie, dozorczynie, a w większych więzieniach ponadto pomocnicy naczelnika, inspektorzy, urzędnicy rachunkowi, techniczni, gospodarczy i kancelaryjni. W miarę potrzeby i na podstawie osobnych umów mogą być jeszcze czynni lekarze, duchowni i nauczyciele.

Art. 4.

Naczelnika więzienia, jego pomocników i inspektorów mianuje Minister Sprawiedliwości. Wszystkich innych urzędników i funkcjonarjuszy mianuje prokurator Sądu Apelacyjnego w porozumieniu z Dyrekcją okręgową, osoby zaś należące do niższej służby więziennej (stróże, furmani, ogrodnicy i in.)—przyjmuje naczelnik więzienia. Prokurator apelacyjny zatwierdza wszelkie umowy z duchownymi, lekarzami i nauczycielami.

Art. 5.

Naczelnik więzienia kieruje administracją więzienną, sprawuje nadzór nad wszystkimi urzędnikami więzienia oraz wykonywa władzę dyscyplinarną nad personelem więziennym i więzieniami w granicach regulaminu więziennego, wydanego przez Ministra Sprawiedliwości. Duchowni, nauczyciele i lekarze zależni są od zarządzeń naczelnika więzienia tylko pod względem przestrzegania przepisów porządku więziennego.

Art. 6.

Naczelnik więzienia mocen jest stosować do podległych mu urzędników kary upomnienia, ostrzeżenia. nagany i grzywny do 20 marek a do niższych funkcjonarjuszy także karę aresztu do dni 3-ch. Usunięcie ze służby regulowane jest obowiązującymi pod tym względem przepisami o służbie urzędniczej. W wypadkach nagłych i nie cierpiących zwłoki może naczelnik zawiesić podwładnych mu urzędników w pełnieniu czynności służbowych, zawiadamiając o tem niezwłocznie właściwą władzę nadzorczą. Podczas pełnienia obowiązków służbowych cała służba więzienna podlega na ogół rygorowi wojskowemu.

Art. 7.

Władzę dyscyplinarną nad więźniami wykonywa naczelnik wiezienia z tem jednakże zastrzeżeniem, że o karze, zastosowanej względem więźnia sledczego obowiazany jest natychmiast powiadomić właściwego sędziego śledczego. Karami dyscyplinarnemi są: a) nagana, b) pozbawienie ulg i przywilejów, przewidzianych w regulaminie więziennym, c) post, d) pozbawienie pościeli na czas do jednego tygodnia, e) zamknięcie w samotności na czas do 6 tygodni, f) ściemnienie celi na czas do 2 dni, g) nałożenie kajdan i h) zwiększenie ilości przymusowej pracy lub zmniejszenie przyznanego za pracę wynagrodzenia. Bliższe przepisy ze ścisłem określeniem granic i sposobu stosowania powyższych środków dyscyplinarnych wyda Minister Sprawiedliwości.

Względem więźniów, którzy nie skończyli jeszcze 17-go roku życia, nie wolno stosować kary, wymienionej pod lit. f.), oraz kary postu, dłużej niż na czas do 2 tygodni. Względem kobiet i dzieci do lat 14 nie wolno stosować kary nałożenia kajdan.

W razie zastosowania jednego ze środków dyscyplinarnych, wymienionych pod lit. c)—g) należy niezwłocznie zawiadomić lekarza, aby mógł przedstawić swój wniosek w przedmiocie zamierzonej lub wykonywanej kary, ewentualnie wcześniejszego jej przerwania.

Przeciwko decyzji, wyznaczającej karę dyscyplinarną, przysługuje więźniowi zażalenie do prokuratora lub zastępującego go organu nadzorczego (art. 9), zażalenie to nie wstrzymuje jednak wykonania kary.

Art. 8.

W wypadkach, przewidzianych w art. 959 № 1 i 6 U. P. K., prokurator apelacyjny może zarządzić przerwę w wykonaniu kary więzienia do 3 miesięcy, zaś Minister Sprawiedliwości do roku jednego.

Art. 9.

Naczelnicy więzień podlegają pod względem penitencjarnym i dyscyplinarnym nadzorowi pro-

kuratorów, w których okręgu więzienie się znajduje. W miejscowościach, nie będących siedzibą prokuratora, może być delegowany do wspomnianych czynności nadzorczych podprokurator, a gdzie niema podprokuratora — Minister może zlecić funkcje nadzorcze podprokuratora sędziemu śledczemu lub sędziemu pokoju. Naczelny nadzór dyscyplinarny i penitencjarny nad wszystkiemi więzieniami w okręgu Sądu Apelacyjnego sprawuje właściwy prokurator apelacyjny.

Nadzór pod względem administracyjnym i gospodarczym sprawują dyrekcje więzienne okręgowe, specjalne przepisy co do których wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 10.

W każdem więzieniu wprowadzone będą ogólnie obowiązujące pożyteczne roboty; poszczególnym więźniom naczelnik więzienia może wyznaczyć inny rodzaj pracy, aniżeli ten, który jest wprowadzony dla wszystkich.

Art. 11.

Żadnemu więźniowi nie wolno odmawiać czerpania nauk moralnych i pociechy religijnej od duchownego swego wyznania. W zakładach i oddziałach, przeznaczonych dla nieletnich więźniów, wszyscy bez wyjątku nieletni otrzymują naukę religji oraz naukę świecką, w zakresie, jaki obowiązuje w szkołach ludowych. W pozostałych oddziałach nauka świecka winna być wprowadzona dla dorosłych analfabetów. Bliższe przepisy w tej mierze wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 12.

Przepisy wykonawcze do niniejszej ustawy oraz przepisy szczegółowe, dotyczące organizacji, dyscypliny, wewnętrznego porządku i gospodarki więziennej, łącznie z układaniem i wykonywaniem budżetów, tudzież organizacji kas robót więźniów, jak i zakładów wychowawczo-poprawczych, wyda Minister Sprawiedliwości.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr." z dn. 8 lutego 1919 r. № 15 poz. 202.

344.

PRZEPISY TYMCZASOWE

o wynagrodzeniu adwokatów.

Art. 1.

Niniejsze przepisy ustalają wynagrodzenie adwokata w stosunku do klijenta w braku umowy w sprawach z powództwa cywilnego.

Art. 2.

Podstawą wynagrodzenia jest wartość przedmiotu sporu.

Art. 3.

Zasadnicze wynagrodzenie może być podwyższone według uznania sądu aż do 50% po nad przepisaną wysokość w sprawach szczególnie trudnych lub wymagających szczególnej pracy adwokata, w razie zmniejszenia ceny powództwa w toku sporu lub zastępstwa więcej, niż jednej osoby.

Art. 4.

W sprawach o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161[24] i 365[1] ust. post. cyw.) należy się 1/8 zasadniczego wynagrodzenia.

Art. 5.

W razie umorzenia sprawy:

a) przez sąd z urzędu o wypadkach, przewidzianych w ust. 4 i 5 art. 53 i ust. 1 i 2 art. 584 ust. post. cyw.,

b) na żądanie pozwanego w wypadkach, przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 art. 69 i ust. 1, 2 i 3 art. 571 ust. post. cyw., i

c) wskutek zrzeczenia się przez powoda powództwa należy się adwokatowi tylko 1/4 część zasadniczego wynagrodzenia bądź za pierwszą instancję, jeżeli sprawa umorzona będzie w tej instancji, bądź za dwie instancje, jeżeli sprawę umorzy instancja apelacyjna lub jeżeli instancja ta zatwierdzi umarzającą decyzję w pierwszej instancji. W razie umorzenia postępowania drugiej instancji wskutek zrzeczenia się przez stronę skargi apelacyjnej, należy się adwokatowi niezależnie od wynagrodzenia za pierwszą instancję 1/4 zasadniczego wynagrodzenia za drugą instancję.

Art. 6.

Jeżeli strona broniona jest przez kilku adwokatów, należy się wszystkim jedno wynagrodzenie.

Art. 7.

Taksa obejmuje wynagrodzenie za wszelkie czynności w danej sprawie i bez względu na jej wynik.

Wydatki ulegają likwidacji osobnej.

Art. 8.

Jeżeli wartość przedmiotu sporu nie da się ustalić, określi sąd wynagrodzenie adwokata we-

dług swego uznania do wysokości 10.000 marek polskich.

Art. 9.

W razie zmiany wartości przedmiotu sporu w toku postępowania, wynagrodzenie adwokata stosuje się do zmienionej sumy, co nie ubliża postanowieniu, zawartemu w art. 3.

Art. 10.

W sprawach przed sądami pokoju otrzymuje adwokat wynagrodzenie według uznania sądu w wysokości od 25 do 150 mk. polskich.

Art. 11.

W sprawach przed sądami okręgowemi otrzymuje adwokat następujące zasadnicze wynagrodzenie:

do 5.000 mk. polskich . . . . $6^{1}/_{2}\%$
najmniej jednak 100 mk. polskich;
od 5.000 mk. polskich do 25.000 mk. polskich
za pierwsze 5.000 mk. pol.—325 mk. pol.
a za resztę 3%
od 25.000 mk. pol. do 100.000 mk.
za pierwsze 25.000 mk.—925 mk.
a za resztę . . . . $1^{1}/_{2}\%$
powyżej 100.000 mk. za pierwsze 100.000 mk. 2.050 mk.
a za resztę . . . . $^{1}/_{2}\%$

Art. 12.

Za prowadzenie procesu w drugiej instancji należy się połowa, a w trzeciej instancji $^{1}/_{8}$ taksy za pierwszą instancję.

Art. 13.

W razie zakończenia procesu układem pojednawczym przed wszczęciem rozprawy głównej, należy się adwokatowi $^{1}/_{4}$ zasadniczego wynagrodzenia, a po wszczęciu rozprawy głównej wynagrodzenie podług norm, wskazanych dla instancji, w której układ zawarty został.

Art. 14.

W razie odwołania pełnomocnictwa bez uzasadnionej przyczyny przed rozpoczęciem rozprawy głównej, należy się adwokatowi $^{1}/_{4}$ zasadniczego wynagrodzenia, a po rozpoczęciu rozprawy głównej całe zasadnicze wynagrodzenie za tę instancję, w której odwołanie nastąpiło.

Gdy odwołanie uzasadnione będzie, może być przyznana adwokatowi odpowiednia część wynagrodzenia według uznania sądu.

Art. 15.

W sprawach, nie objętych powyższemi przepisami, sąd w braku umowy ustala wynagrodzenie adwokata według swego uznania.

Art. 16.

W procesach, rozpoczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, wynagrodzenie adwokata ustalone będzie według dotychczasowych przepisów.

Art. 17.

Ustawa niniejsza ma zastosowanie także do obrońców sądowych i obrońców przy sądach pokoju.

Art. 18.

Przepisy niniejsze obowiązują na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr." z dnia 8.II 1919 r. № 15 poz. 203.

345.

DEKRET
w przedmiocie taksy tymczasowej dla pisarzów hipotecznych.

Załączoną do niniejszego taksę tymczasową dla pisarzów hipotecznych, uchwaloną przez Radę Ministrów, zatwierdzam.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*

Prezydet Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *L. Supiński.*

Taksa tymczasowa dla pisarzów hipotecznych.

Pisarz hipoteczny pobiera:

1. Od wniosku o przepisanie tytułu własności, wciągnięcie do ksiąg hipotecznych tytułów dłużnych i hipotek prawnych oraz o regulację spadku

a) do 1.000 mk. . . . . 10 mk.

b) wyżej 1.000 mk. ponadto $^{1}/_{10}\%$ od pozostałej sumy.

2. Od wniosku o odłączenie ksiąg hipotecznych, lub o połączenie ksiąg oddzielnych:

a) w księdze głównej . . . 50 mk.
b) „ „ nowozałożonej . . 10 mk.

3. Od protokułu pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

a) w kancelarjach hypotecznych przy Sądach Pokoju . . . . . 30 mk.

b) w kancelarjach hipotecznych przy Sądach Okręgowych . . . . 50 mk.

4. Od wszelkich innych wniosków, jako to: o wezwanie do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki, o ogłoszenie postępowania spadkowego, o podniesienie decyzji zwierzchności hipotecznej, o wpisanie do wykazu hipotecznego kaucji, hipotek sądowych, wszelkich ostrzeżeń, wykreśleń, wreszcie od wniosków łącznych (dodatkowych) 10 mk.

5. Za podanie interesantowi do przejrzenia księgi hipotecznej 50 fen.

6. Od protokułów faktycznego wydania listów zastawnych Towarzystw Kredytowych Ziemskich i Miejskich 1/20 część procentu od sumy nominalnej.

7. Za wciągnięcie do wykazu hipotecznego treści — 1 mk.

8. Od odpisów z wykazów hipotecznych, wypisów i odpisów aktów notarjalnych, aktów stanu cywilnego, zaświadczeń z repertorjów i ksiąg op..t, poświadczenia terminów zamknięcia postępowania spadkowego:

za każdą stronicę całą lub zaczętą 1 mk. 50 f.

9. Za świadectwa z wykazu hipotecznego specjalne (rozumowane) 10 mk.

10. Od każdej pozycji świadectwa zamieszkań osób, mających ujawnione prawa w wykazie hipotecznym 60 fen.

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.“ z 8.II 1919 r. № 15 poz. 204.

346.

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju.

Art. 1.

Minister Sprawiedliwości na wniosek sądu apelacyjnego i po zasięgnięciu opinji rady naczelnej adwokackiej, w okręgach sądowych, gdzie liczba adwokatów jest niedostateczna ustala potrzebę upoważnienia osób prywatnych do bronienia spraw cudzych w sądach pokoju i w wydziałach odwoławczych sądów okręgowych i określa ich liczbę.

Art. 2.

Osoby, upoważnione do prowadzenia spraw w sądach pokoju i wydziale odwoławczym sądów okręgowych, używać będą tytułu: „Obrońca przy sądach pokoju“.

Art. 3.

Obrońcą przy sądach pokoju może być tylko obywatel Państwa Polskiego, nieposzlakowany, władający biegle językiem polskim w słowie i piśmie, który ukończył lat 25, otrzymał wykształcenie 4-klasowe szkoły średniej i zdał przy właściwym sądzie okręgowym egzamin ze znajomości prawa.

Upoważnienia do prowadzenia spraw cudzych uchwalane będą przez połączone wydziały sądu okręgowego. Odnośne świadectwa wystawiają prezesi właściwych sądów.

Sąd przed udzieleniem upoważnienia zasięga opinji właściwej rady adwokackiej co do osoby kandydata.

Art. 4.

Obrońcy prywatni, którzy w chwili okupacji danego obszaru kraju posiadali świadectwo, dające prawo bronienia spraw cudzych, lub prawo to otrzymali od sądów polskich, będą mogli wykonywać je nadal pod warunkiem, że świadectwa ich zostaną potwierdzone przez sąd, przed którym obrońca sprawy prowadzić zamierza. Obrońca prywatny winien w tym celu w ciągu dni 60 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a w razie nieobecności albo przejścia do sądownictwa lub administracji — w ciągu dni 60 od dnia powrotu do kraju, względnie po wystąpieniu z sądownictwa lub administracji, wnieść do sądu właściwego podanie o potwierdzenie.

Sąd orzeka według swego uznania po zasięgnięciu opinji właściwej rady adwokackiej.

Dopóki orzeczenie sądu nie nastąpi, obrońcy prywatni wykonują prawa swoje nadal.

Obrońcy prywatni przy sądach okręgowych i apelacyjnych nosić będą tytuł „obrońców sądowych“.

Art. 5.

Obrońcy sądowi, względnie obrońcy przy sądach pokoju uprawnieni będą do obrony tylko przy tych sądach, od których świadectwo do bronienia spraw cudzych otrzymali.

Wydanie świadectwa następuje za roczną opłatą 100 mk. polskich, gdy chodzi o obronę przed sądami pokoju wraz z wydziałem odwoławczym sądu okręgowego, a 200 mk. polskich, gdy chodzi o sąd okręgowy lub sąd apelacyjny.

Opłaty powyższe uiszczane będą na korzyść skarbu corocznie w ciągu miesiąca stycznia do kasy sądu, wydającego świadectwo.

Otrzymujący świadectwo w międzyczasie od 1 go lipca do 31-go grudnia wnosi połowę przepisanej opłaty.

Art. 6.

Za uchybienie obowiązkom zawodowym lub naganne zachowanie się odpowiadają obrońcy sądowi i obrońcy przy sądach pokoju dyscyplinarnie przed sądami okręgowymi swej siedziby

w pierwszej instancji, a przed sądem apelacyjnym w drugiej i ostatniej instancji.

Art. 7.

Przepisy, art. 8 do 11, 13 ust. I, 38—41, 44—51, 56, 58 i 59 statutu palestry Państwa Polskiego mają do obrońców sądowych i obrońców przy sądach pokoju odpowiednie zastosowanie.

Art. 8.

Wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiocie obrońców prywatnych utracają moc obowiązującą.

Art. 9.

Przepisy niniejsze obowiązują na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. Pr.“ z 8.II 1919 r. № 15, poz. 205.

347.

DEKRET

w przedmiocie uchylenia rozporządzeń b. władz okupacyjnych w zakresie sądowego Prawa Karnego dla osób cywilnych.

Art. 1.

Bez ujmy dla mocy obowiązującej rozporządzeń tymczasowych Rady Stanu względnie Komisji Przejściowej tejże Rady Stanu, nie obowiązują w zakresie sądowego prawa karnego następujące rozporządzenia b. władz okupacyjnych:

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

a) rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 351;
b) rozporządzenie wykonawcze, dotyczące nowego urządzenia wymiaru sprawiedliwości w gen. gubernatorstwie Warszawskim z dn. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 359;
c) rozporządzenie, dotyczące c. n. sądów administracji przy gen. gubernatorstwie Warszawskiem z dn. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 360;
d) rozporządzenie, dotyczące wydawania policyjnych nakazów karnych na terytorjum gen. gubernatorstwa Warszawskiego z d. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 361;
e) rozporządzenie, dotyczące opłat i kosztów w urzędach niemieckich, powołanych do wymiaru sprawiedliwości z d. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 362;

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Lublinie: rozporządzenie, dotyczące sądownictwa z dnia 25 sierpnia 1917 r. Dz. rozp. c. i k. zarządu wojskowego w Polsce cz. XIV poz. 71 z wyjątkiem cz. 1-ej § 5.

Art. 2.

Nie obowiązują zastrzeżenia na rzecz b. władz okupacyjnych, zawarte w rozporządzeniach z 27 października 1917 r. № 93 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 399 i z 28 września 1917 r. cz. XIX Dz. rozp. dla J. G. L. poz. 80.

Art. 3.

Przepisy karne, wydane przez b. władze okupacyjne, nie uchylają mocy obowiązującej przepisów Kodeksu Karnego (art. 1 i nast. przepisów przechodnich do Kodeksu Karnego z dn. 7 sierpnia 1917 r. № 1 Dz. U. D. S. T. R. S.) bez względu na czas, kiedy wydane zostały i choćby zawierały przepisy szczególne.

Jeśli naruszają moc obowiązującą przepisów Kodeksu Karnego, tracą w tym zakresie swoją moc prawną, o ile nie utraciły jej dotychczas z innych przyczyn.

Art. 4.

Rozpoznaniu sądów dla osób cywilnych podlegają przekroczenia rozporządzeń b. władz okupacyjnych, zastrzeżone wojskowemu sądownictwu okupacyjnemu, o ile zostanie potwierdzona moc obowiązująca powyższych rozporządzeń, i o ile w przedmiocie właściwości nie nastąpi odmienne postanowienie.

Art. 5.

Rozporządzenia wykonawcze, w szczególności dotyczące spraw przez b. władze okupacyjne nie ukończonych, wyda Minister Sprawiedliwości w miarę potrzeby w porozumieniu z innymi Ministrami.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

„Dz. P.“ № 15 z 8.II 1919 r. poz. 206.

348.

DEKRET

o zmianie przepisów przechodnich do dekretu o stabilizacji i wynagrodzeniu nauczycieli szkół powszechnych z dnia 18 grudnia 1918 r.

Na wniosek Rady Ministrów zamiast przepisow przechodnich do dekretu z dnia 18 grudnia 1918 roku (Dziennik Praw № 21 z dn. 28 grudnia 1918 roku, pozycja 65) stanowię przepisy przechodnie w brzmieniu następującem:

§ 1.

Nauczyciele, czynni w chwili wejścia w życie niniejszego dekretu, odpowiadają warunkom, przewidzianym w p. 1 § 2. o ile posiadają:

a) świadectwo ukończenia seminarjum nauczycielskiego, bądź
b) świadectwo ukończenia conajmniej 6-iu klas polskiej szkoły średniej ogólnokształcącej i złożenia uzupełniającego egzaminu pedagogicznego, bądź
c) świadectwo rosyjskie t. zw. nauczyciela „początkowego“ i nauczyciela „domowego“.

§ 2.

Nauczyciele, posiadający świadectwo ukończenia conajmniej 6-ciu klas polskiej szkoły średniej, otrzymują wynagrodzenie zgodnie z art. 5 dekretu z dn. 18 grudnia 1918 r.

Dla tej kategorji nauczycieli tymczasowych egzamin pedagogiczny uzupełniający odracza się najdalej do 31 stycznia 1920 roku.

§ 3.

Nauczyciele posiadający świadectwo ukończenia conajmniej 6-ciu klas szkoły średniej z językiem wykładowym niepolskim, otrzymują wynagrodzenie zgodnie z art. 5 dekretu z dnia 18 grudnia 1918 r.

Dla tej kategorji nauczycieli tymczasowych egzamin pedagogiczny uzupełniający oraz egzamin z języka polskiego, historji Polski i geografji Polski odracza się najdalej do 31 stycznia 1920 r.

§ 4.

Warunki egzaminów, o których mowa w przepisach niniejszych, ustali Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5.

W razie niezłożenia najpóźniej do dnia 31 stycznia 1920 r. egzaminow, w §§ 2 i 3 niniejszych przepisów wzmiankowanych, nauczyciele, o których mowa w powyższych paragrafach, otrzymywać będą od 1 lutego 1920 roku aż do dnia złożenia rzeczonych egzaminów wynagrodzenie zgodnie z art. 6-ym dekretu z dn. 18 grudnia 1918 r.

§ 6.

O przynależności nauczyciela do jednej z kategorji, wymienionych w § 1—3 przepisów niniejszych, w wypadkach wątpliwych rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 7.

Sposób wypłaty wynagrodzenia nauczycieli zostanie unormowany osobnem zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświec. Publiczn.
(—) *Jan Łukasiewicz.*

„Dz. Pr.“ z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 208.

IV.

349.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Prezydentów miast, stanowiących samodzielne powiaty, w sprawie umeblowania kwater wojskowych.

Ministerstwo Spraw Wojskowych zwróciło się odezwą z dnia 24 marca 1919 r. № 185 do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o pouczenie władz samorządowych całego państwa, że władze te nie powinny załatwiać zapotrzebowań poszczególnych osób wojskowych na meble i inne przedmioty i materjały przeznaczenia kwaterunkowego.

W myśl tej odezwy natomiast gminy są obowiązane tylko do dostarczania kwater dla oficerów według norm następujących:

dla oficerów do kapitana włącznie 1 pokój,
„ „ sztabowych . . . . . 2 pokoje,
„ „ generałów. . . . . . 3 pokoje.

Kwatery te są już przydatne, jeżeli mają

podane poniżej rzeczy, należne oficerowi przy zakwaterowaniu przejściowem:

1) kompletne łóżko,
2) kompletną umywalkę,
3) lustro,
4) 2 ręczniki,
5) wiadra,
6) stół,
7) krzesło,
8) lampę,
9) wieszadło,
10) roletę (y).

Podając treść powołanej na wstępie odezwy Ministerstwa Spraw Wojskowych do wiadomości PP. Powiatowych Komisarzy Rządowych i Prezydentów miast, poleca się równocześnie PP. Powiatowym Komisarzom Rządowym, aby odpis powyższego okólnika przesłali znajdującym się w powiecie magistratom miast, niewydzielonych z powiatu, oraz urzędom gmin wiejskich.

Warszawa, d. 10/IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Sienkiewicz.*

350.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast, stanowiących samodzielne powiaty oraz Naczelników Policji Komunalnej miast, wydzielonych z powiatów, w sprawie budżetów na utrzymanie policji.

Po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w sprawie układania i realizowania budżetów na utrzymanie policji podaję do wiadomości i stosowania, co następuje:

Zgodnie z dekretem z dnia 9 stycznia r. b. o organizacji policji komunalnej (Dz. Pr. № 5—1919 r. poz. 98) koszty pomieszczeń dla urzędów oraz kwaterunku policji komunalnej, względnie odpowiedniego równoważnika pieniężnego w postaci dodatków do płac zasadniczych, ponosi całkowicie samorząd, zaś reszta kosztów pokrywania będzie w równych częściach przez państwo i powiatowe związki komunalne, względnie miasta-powiaty.

Ułożony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu preliminarz wydatków policji komunalnej danego powiatu, względnie wydzielonego z powiatu miasta, stanowi podstawę wydatkowania na cele policji. Bezpośredniego finansowania dokonywują organy samorządowe, przyczem ze względu na udział państwa w kosztach utrzymania policji — asygnowanie wydatków dokonywa się z dokumentalnie stwierdzoną aprobatą Powiatowego Komisarza Rządowego, względnie za takąż aprobatą Naczelnika Policji Komunalnej w miastach, stanowiących samodzielne powiaty. Kwoty, wyrażające udział państwa w kosztach utrzymania policji komunalnej, przelewane będą do kas samorządowych po upływie każdego miesiąca. Preliminarze wydatków policji komunalnej, o których wyżej, będą ułożone na czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1919 r. i nie mogą być przez organy komunalne zmieniane; preliminarze te w połowie swojej wysokości będą musiały być wprowadzone do budżetów odnośnych związków samorządnych na czas od 1 kwietnia do 30 czerwca r. b.

Do budżetów samorządów na utrzymanie policji komunalnej winny być wprowadzone przez organy samorządowe:

1) *w dziale wydatków*
— kwoty, należne skarbowi państwa od organów samorządu z tytułu udziału w kosztach utrzymania policji za czas od 1 stycznia do 31 marca 1919 r. oraz kwoty, jakie są preliminowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na utrzymanie policji komunalnej za czas od 1-go kwietnia do 30. czerwca 1919 r.

2) *w dziale dochodów*
— takież należności od skarbu państwa.

W obydwuch wypadkach za podstawę do obliczenia wysokości powyższych kwot służyć będą rzeczywiste wydatki w ramach, ustalonych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych preliminarzy, które w czasie najbliższym będą przesłane Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentom miast, stanowiących samodzielne powiaty.

Wydatki z przed 1-go stycznia 1919 r. nie będą stanowiły przedmiotu rozrachunku i obciążą definitywnie te organy, które je poniosły.

Warszawa, d. 12.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

351.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w przedmiocie uchylania się popisowych od stawiennictwa do poboru.

Na skutek pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z dn. 4 kwietnia 1919 r. (№ 3268/P.) polecam Panu wszystkich popisowych, uchylających się od stawiennictwa do poboru, po przytrzymaniu odstawić, celem przedstawienia ich Komisji Przeglądowej, do tej Powiatowej Komendy Uzupełnień, w której winni byli stawać do przeglądu.

Zarządzenia o wyznaczeniu Komisji Przeglądowych dla tej kategorji popisowych zostały wydane Powiatowym Komendom Uzupełnień przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Warszawa, d. 14/IV-1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Januszewski.*

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.